

Enskild motion

Motion till riksdagen 2007/08:s30043 un

av Sylvia Lindgren (s)

med anledning av skr. 2007/08:140 Standardiseringens betydelse i en globaliserad värld

Motion

**2007/08:s30043 med anledning av skr. 2007/08:140
Standardiseringens betydelse i en globaliserad värld**

Motion till riksdagen

2007/08:s30043

av Sylvia Lindgren (s)

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en behovet av en svensk offensiv hållning inom EU för en förbättrad balans i standardiseringsgrupperna bland medlemsländerna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att vidta åtgärder för att öka tillgängligheten av harmoniserande standarder, både i fråga om pris och i fråga om språk.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nödvändiga åtgärder för att Arbetsmiljöverket ska kunna utföra de arbetsuppgifter som läggs på myndigheten.

Motivering

Den inre marknaden med dess krav på fri cirkulation av varor över nationsgränserna kräver gemensamma säkerhetsregler för alla typer av produkter. EU:s nya metod att skapa gemensamma regler för bland annat säkerhet, miljö och hälsa är att skriva direktiv över de väsentligaste säkerhetskraven, som senare preciseras i europastandarder.

Uppdraget att utforma standarderna ges i form av mandat till de europeiska standardiseringsorganen. Under senare år har också frågan om den fria rörligheten av tjänster blivit alltmer aktuell inom standardiseringen.

Inom EU:s så kallade öppna system där nationella provningar ömsesidigt erkänns över gränserna ges tillverkare som gör sina produkter i enhetlighet med harmoniserande standarder presumtion att kraven i direktiven är uppfyllda. Tillverkaren kan efter upprättande av en deklARATION förse produkten med CU-märket och sedan sätta den på marknaden. Detta system förutsätter att en fungerande marknadskontroll finns som kan vidta åtgärder mot tillverkare och importörer som inte uppfyller reglerna.

Standardiseringen har också fått en ökad betydelse med anledning av ambitionen, som finns både på nationell nivå och på EU-nivå, att minska företagens administrativa börda. Allt fler regler försvinner och hänvisningarna från bland annat Arbetsmiljöverket till standarder blir fler och fler. Detta understryker behovet av att standardiseringen blir mer tillgänglig för flera och att standardiseringen inte längre är ett intresse enbart för näringslivet. Standardiseringen blir alltmer ett instrument för samhället att åstadkomma en hållbar utveckling.

Regeringens skrivelse ger en bred och bra beskrivning av standardiseringens ökade betydelse för det breda samhällsintresset och möjligheterna till en hållbar utveckling. I skrivelsen saknas dock förslag till åtgärder på de punkter där samhället med anledning av standardiseringens ökade betydelse och EU:s öppna system behöver avsätta i åtgärder och resurser, för att förtroendet för systemet ska kunna upprätthållas. Främst gäller det frågor som berör användarnas möjligheter att medverka, standarders tillgänglighet samt marknadskontrollen.

Möjlighet att delta i standardiseringsarbetet.

Många av de europeiska standardiseringsgrupperna består i stort sett enbart av tillverkare och saknar brukarperspektivet. Ett ökat deltagande från användarna av produkter och tjänster behövs såväl i Sverige som internationellt. I Sverige kan detta åstadkommas genom förbättrad främjande verksamhet samt goda villkor för medverkan och inom hela EU genom att Kommissionen kontrollerar medlemsländernas efterlevnad av reglerna om hur de ska underlätta för arbetstagare och konsumenter med flera att kunna delta. Viljan finns inom Kommissionen men resurserna är otillräckliga. *En svensk offensiv hållning inom EU för en förbättrad balans i standardiseringsgrupperna bland medlemsländerna är därför nödvändig.*

Standarders tillgänglighet.

Standarder måste få en förbättrad tillgänglighet. Att standarder är dyra och förbjudna att kopiera kunde kanske vara acceptabelt så länge intressenterna enbart var stora företag. Men i samhällets tjänst med ideella organisationer, småföretag och enskilda medborgare är det inte acceptabelt.

En annan fråga av stor betydelse för tillgängligheten är språket. Europastandarderna publiceras på engelska, franska och tyska. I Sverige bedömer den enskilda tekniska kommittén om huruvida en svensk översättning är lönsam eller inte. Detta innebär i praktiken att svenska standarder ofta endast finns tillgängliga på engelska. Ett förhållande som inte är tillfredsställande med anledning av att lagstiftningskraven i direktiven preciseras i standarder och därmed i praktiken fungerar som rättsakter. Med anledning av standardernas betydelse för brukarnas hälsa och säkerhet samt som kravdokument för marknads kontroll måste kraven göras tillgängliga. Nuvarande ordning där konsumenter, arbetstagare och småföretagare har stora svårigheter att få tillgång till dokument, skapar rättsosäkerhet. *Regeringen måste vidta åtgärder för att öka tillgängligheten av harmoniserande standarder, både i fråga om pris och i fråga om språk.*

Marknadskontrollen.

Arbetsmiljöverket har ansvar för marknadskontrollen av produkter som används i företag, såsom maskiner, personlig skyddsutrustning mm. Priset på standarderna och den kraftiga reduceringen av verkets personal innebär i praktiken att myndigheten måste ha svårigheter att utföra den marknadskontroll som man har att hantera. Bristande kontroll innebär att ett ökat antal farliga produkter kan komma att florerar på den svenska marknaden. Givetvis kommer detta att leda till ett större antal olycksfall och tillbud, samtidigt som seriösa leverantörer som uppfyller kraven drabbas. *För att Arbetsmiljöverket ska kunna utföra marknadskontroll måste Regeringen vidta nödvändiga åtgärder för att ge myndigheten tillgång till erforderliga kravdokument samt resurser för att kunna utföra kontrollen.*

Stockholm den 7 maj 2008

Sylvia Lindgren (s)